

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **1/ P.**, bytom K., **2/ P.**, bytom tamtiež, obaja právne zastúpení C., proti žalovanému: **Krajský pozemkový úrad v Trenčíne**, Nám. sv. Anny č. 7, Trenčín, za účasti: **1/ Ing. P.**, bytom H., **2/ Ing. V.**, bytom P., **3/ Š.**, bytom P., **4/ P.**, bytom Z., **5/ Ing. F.**, bytom P., **6/ Ing. F.**, bytom D., **7/ I.**, bytom J., **8/ J.**, bytom H., **9/ K.**, bytom M., **10/ M.**, bytom P., **11/ M.**, bytom Š., **12/ M.**, bytom M., **13/ H.**, bytom P., **14/ M.**, bytom D., **15/ A.**, bytom Š., **16/ J.**, bytom S., **17/ P.**, bytom O., **18/ V.**, bytom P., **19/ A.**, bytom M., **20/ Mgr. M.**, bytom P., účastníci 1/ až 20/ zastúpení JUDr. L., advokátom v T., **21/ Slovenský pozemkový fond Bratislava**, regionálny odbor v Trenčíne, Brigádnická č. 22, Trenčín, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. H/2008/00191-03 zo dňa 23.5.2008, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/41/2008-440 zo dňa 18.1.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/41/2008-440 zo dňa 18.1.2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia uvedeného v záhlaví tohto uznesenia, ktorým žalovaný zamietol odvolanie J., M., P., J., P. a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Trenčíne č.

2008/00013-089 zo dňa 11.3.2008, ktorým podľa § 9 ods. 4 zákona č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadani vlastníctva k nim (ďalej len zákon č. 64/1997 Z.z.) schválil úvodné podklady projektu pozemkových úprav na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom v záhradkovej osade K.Z., v k. ú. K.. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu žalobcom nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že rozhodnutie aj postup žalovaného boli v súlade so zákonom. Konštatoval, že konanie vo veci usporiadania vlastníctva k pozemkom v zriadených záhradkových osadách možno rozdeliť do niekoľkých etáp, pričom každá predchádzajúca sa musí právoplatne skončiť a až následne možno pokračovať v ďalšej etape. Uviedol, že správne orgány schválili v roku 2008 úvodné podklady, ktoré boli spracované už v roku 2005 a v čase ich predloženia boli aktuálne – preto nemuseli zodpovedať skutočným vlastníckym vzťahom podľa katastra nehnuteľností. Dôvodil, že žalobcovia 1/ a 2/ nadobudli vlastníctvo k pozemkom v ZO v rokoch 2006 až 2008, teda v čase, kedy už bolo všeobecne známe, že začalo konanie o vyporiadanie vlastníctva k pozemkom a boli spracované úvodné podklady. Žalobcovia teda preukázateľne neboli vlastníckymi pozemkov v ZO ku 29.3.2001, teda ku dňu podania návrhu na začatie konania o vyporiadanie vlastníctva k týmto pozemkom a neboli ich vlastníckymi ani k 22.6.2005, kedy správny orgán prvého stupňa oznámil začatie konania podľa § 7 zákona č. 64/1997 Z.z., ktoré zverejnil verejnou vyhláškou. Žalovaný doručil žalobcom napadnuté rozhodnutie po tom, ako mu bolo známe, že nadobudli vlastníctvo k pozemkom v obvode ZO.

K námietkam žalobcov o nedostatku subjektivity ZO poukázal na potvrdenie SZZ, Okresného výboru Trenčín, zo dňa 21.5.2001, podľa ktorého bola ZO SZZ Trenčín – K. Dubník č. 15 – 71 zriadená podľa stanov SZZ, vznikla na základe územného rozhodnutia bývalého ONV – OPLVH Trenčín č. 2838/1980 z 10.11.1980 a vykonáva činnosť na uvedených parc. v k. ú. K.. Zdôraznil, že takto označená záhradkárská organizácia zodpovedá zriadenej záhradkovej osade podľa § 2 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z., ktorej užívatelia boli oprávnení podať návrh na začatie konania na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom. Preto krajský súd nesúhlasil s tvrdením žalobcov o nedostatku právnej subjektivity ZO.

Za nedôvodné považoval aj tvrdenie žalobcov o absolútnej neplatnosti nájomnej zmluvy pre nedostatok podpisu jedného zo zástupcov prenajímateľa, pretože nájomná zmluva bola riadne schválená a akceptovaná príslušným správnym orgánom. Nájomca bol v nájomnej zmluve označený ako ZO Slovenského ovocinárskeho zväzu a podľa pečiatky sa jednalo o základnú organizáciu Slovenského zväzu záhradkárov, podľa vtedy platného organizačného usporiadania.

Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia včas rozsiahle odvolanie, ktorým žiadali napadnutý rozsudok zmeniť a rozhodnutie žalovaného zrušiť. Krajskému súdu vytýkali, že sa nevysporiadal s tým, ako mohla Z. už 20.9.1980 uzavrieť nájomnú zmluvu a byť jej účastníkom ako nájomcom, keď SZZ ako združenie vznikol 29.6.1990 a Z. bola zriadená až 12.11.1995. Tvrdili, že užívatelia pozemkov, ktorí odvodzujú svoje užívacie právo od užívacieho práva Z. sú neoprávnenými užívateľmi pozemkov a rovnako tak je ním aj samotná Z., pretože nemá právny titul nájomnej zmluvy, ktorý by zakladal oprávnenie užívať pozemky.

Podľa žalobcov správny orgán konal na základe návrhu neoprávnených užívateľov pozemkov podľa § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z.z., ktorí v rozhodnom čase neužívali a neužívajú nadpolovičnú výmeru plochy a prislúchajúci podiel z výmery spoločných pozemkov.

Žalobcovia zotrvali na svojom názore, že záhradkárska organizácia ako Z. nie je a ani nemôže byť účastníkom konania podľa § 6 zákona č. 64/1997 Z.z., pretože nemá právnu subjektivitu. Poukázal aj na uznesenie Okresného súdu v Trenčíne sp. zn. 12C/22/2006 zo dňa 15.2.2007, ktorým bolo zastavené konanie z dôvodu, že navrhovateľ – Z. nemá právnu subjektivitu.

Žalovaný ako aj právny zástupca členov Z. vo vyjadreniach k odvolaniu žalobcov navrhli napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny s tým, že odvolacie námietky žalobcov nepovažovali za dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že napadnutý

rozsudok je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. f/ OSP.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o zamietnutí žaloby žalobcov o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, ktorým žalovaný zamietol odvolanie J., M., P., J., P. a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Trenčíne č. 2008/00013-089 zo dňa 11.3.2008. Týmto rozhodnutím prvostupňový správny orgán podľa § 9 ods. 4 zákona č. 64/1997 Z.z. schválil úvodné podklady projektu pozemkových úprav na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom v záhradkovej osade K.Z., v k.ú. K.

Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 64/1997 Z.z. tento zákon upravuje

- a) užívanie pozemkov v zriadených záhradkových osadách na základe nájomného vzťahu zriadeného týmto zákonom,
- b) postup obvodných pozemkových úradov, vlastníkov pozemkov v zriadených záhradkových osadách (ďalej len "vlastníci"), nájomcov a užívateľov pozemkov v zriadených záhradkových osadách a Slovenského pozemkového fondu v konaní o pozemkových úpravách podľa osobitného predpisu 1) (ďalej len "konanie") na účely vyporiadania vlastníctva k pozemkom v zriadených záhradkových osadách. Tento zákon sa nevzťahuje na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom v zriadených záhradkových osadách, ak k nim bolo zriadené právo osobného užívania.

Podľa § 6 zákona č. 64/1997 Z.z. účastníkmi konania sú:

- a) užívatelia,**
- b) záhradkárska organizácia,**
- c) vlastníci,**
- d) Slovenský pozemkový fond.**

Predpokladom začatia konania o vykonanie projektu pozemkových úprav na vyporiadanie vlastníctva pozemkov v záhradkovej osade je aj právoplatné skončenie konania o schválení úvodných podkladov v zmysle § 6 až § 9 zákona.

Podľa § 250 ods. 1 OSP účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa v danej veci nepostupoval v intenciách citovaných zákonných ustanovení.

Z predloženého spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného, vyplynulo, že právny predchodca Obvodného pozemkového úradu v Trenčíne začal konanie podľa § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z.z. na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom v zriadenej ZO a to na základe návrhu užívateľov pozemkov zo dňa 19.3.2001, podaného JUDr. P., splnomocneným zástupcom užívateľov pozemkov. K návrhu bol pripojený zoznam členov ZO, zoznam užívateľov pozemkov podávajúcich návrh a zoznam známych vlastníkov pozemkov nachádzajúcich sa v ZO. Správny orgán zisťoval okruh účastníkov – užívateľov pozemkov aj vlastníkov a s týmito konal. Úvodné podklady pre toto konanie boli zverejnené, výpis z nich bol doručený známym vlastníkom pozemkov do vlastných rúk a za neznámych Slovenskému pozemkovému fondu. Po vznesení námietok účastníkmi konania bolo o nich rozhodnuté a následne boli schválené úvodné podklady podľa § 9 ods. 4 zákona č. 64/1997 Z.z.

Správne orgány konali s užívateľmi pozemkov, zastúpenými splnomocneným zástupcom JUDr. P., so Z. v zastúpení predsedom Ing. F., s vlastníkami pozemkov a za neznámych vlastníkov so Slovenským pozemkovým fondom tak, ako to vyplýva z vyššie citovaného ustanovenia § 6 zákona č. 64/1997 Z.z. a týmto účastníkom doručoval preskúmané rozhodnutie.

Krajský súd konal okrem žalobcov a žalovaného len s dvadsiatimi účastníkmi (tak ako sú uvedení v záhlaví tohto uznesenia) a so SPF, hoci je zrejmé, že mal do konania pribrať všetkých účastníkov správneho konania – ako vyplývajú z administratívneho spisu žalovaného, pretože prípadným zrušením rozhodnutia žalovaného by ich práva mohli byť dotknuté. To platí pre užívateľov pozemkov ako aj pre známych vlastníkov pozemkov v ZO, keďže zrušením právoplatného rozhodnutia o schválení úvodných podkladov by nastala situácia, kedy by konanie o vyporiadanie v ZO nemohlo prejsť do ďalšej etapy, ale správny orgán by znovu musel konať podľa § 8 a 9 zákona č. 64/1997 Z.z. Krajský súd pritom vôbec nepribral do konania známych vlastníkov pozemkov a pokiaľ ide o užívateľov, konal len s niektorými. (Treba dodať, že ak sú užívateľmi pozemkov manželia, nestačí konať len s jedným z nich.) Za účastníka nepribral ani Z. v zastúpení predsedom Ing. F..

Vôľou zákonodarcu bolo v preskúmovacom súdnom konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP zabezpečiť ochranu účastníkovi správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté tak, že týchto účastníkov priberie do konania aj bez návrhu (§ 250 ods. 1 OSP).

Pokiaľ teda krajský súd nekonal so všetkými účastníkmi konania, hoci okruh účastníkov je daný ustanovením § 6 zákona č. 64/1997 Z.z. a § 250 ods. 1 OSP, svojím postupom odňal právo na súdny proces účastníkom, ktorí nimi boli aj v správnom konaní a ktorým právo byť účastníkmi preskúmovacieho konania zaručuje zákon v § 250 ods. 1 OSP a teda im odňal možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta v spojení s § 221 OSP z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. f/ zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 OSP.

Odvolačný súd sa vzhľadom na procesné pochybenie súdu prvého stupňa vecou samou nezaoberal. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude rozhodnúť o pribatí do preskúmovacieho konania ostatných účastníkov správneho konania v zmysle § 250 ods. 1 OSP, konať s nimi ako s účastníkmi konania a po rozhodnutí vo veci samej im doručiť konečné rozhodnutie vo veci.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. septembra 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Lubica Kavivanovová